

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE

INSTITUTUL ȘTIINȚIFICO-PRACTIC DE BIOTEHNOLOGII
ÎN ZOOTEHNIE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ

RASE DE PĂSĂRI (PALMIPEDE)

OMOLOGATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Ghid

Ghidul conține informații succinte despre rasele de păsări (gâște, rațe) specializate pentru diferite producții, care sunt incluse în Nomenclatorul raselor, tipurilor și crossurilor de animale, omologate (raionate) în Republica Moldova aprobat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Lucrarea are drept scop de a informa, sensibiliza și ghida persoanele interesate în creșterea animalelor de fermă. Materialele prezentate sunt relevante pentru crescătorii de păsări și pot fi utile pentru selectarea raselor mai potrivite condițiilor climaterice din Republica Moldova, inclusiv alegerea modului și nivelului tehnologic de exploatare.

Elaborat și editat în cadrul proiectului de cercetare 20.80009.5107.20 „Managementul potențialului genetic și a producțiilor animalelor de rasă reproduse și exploatate în condițiile pedoclimaterice ale Republicii Moldova”.

Recenzent: Granaci Vera, dr. agr., IȘPBZMV

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Rase de păsări (palmipede) omologate în Republica Moldova : Ghid / Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară. – [Maximovca] : S. n., 2022 (Print-Caro). – 11 p. : fot.

50 ex.

ISBN 978-9975-164-45-0.

636.5

R 27

© Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară / Laboratorul Tehnologii de Creștere și Exploatare a Păsărilor

Maximovca, 2022

Tipar executat la tipografia "Print-Caro", str. Columna, 170

TOLOUSE

Este o rasă franceză de gâscă domestică mare, originară din zona Toulouse din sud-vestul Franței. Sunt recunoscute două tipuri: un tip industrial greu și un tip agricol ușor. Se evidențiază printr-o producție ridicată de carne și grăsime.

Exterior. Gâștele Toulouse reprezintă tipul gâștelor industriale mai ales atunci când se cresc pentru producția de ficat, care este foarte voluminos, ajungând la greutatea de 1 kg. S-au înregistrat însă cazuri când ficatul produs de gâște a ajuns la 2 kg. Gâștele Toulouse se caracterizează printr-o carne gustoasă și bogată în grăsime. Greutatea corporala medie variază în funcție de condițiile economice și de orientarea selecției.

Caracteristici morfo-productive. Tipul greu – femelele ajung în medie la 7-8 kg, masculii la 10-11 kg; tipul foarte greu – în medie 13-14 kg, iar îngrășate ating chiar 20 kg, se crește exclusiv pentru producția de carne grasă și ficat. Are un ritm rapid de creștere, în condiții prielnice, bobocii ajung la vârsta de 8-10 săptămâni la greutatea de 6 kg. Producția de ouă la gâștele din tipul greu este în medie 25 de ouă în primul an și 40-60 ouă în al doilea an, cu greutatea de 180-220 g. Tipul foarte greu au o producție medie de 15-25 ouă anual. Ouăle, de regulă, au un procent de fecunditate scăzut (45-50 %). Capacitatea de ecloziune de asemenea este foarte slabă (23-45 %).

Specificul rasei. Gâștele Toulouse sunt cloști și mame rele (mai ales cele din tipul foarte greu) și aproape că nu se pot folosi pentru clocit din cauza greutății lor mari. Bobocii cu toate că au intensitatea mare de creștere, se cresc destul de greu, ei fiind sensibili atât la frig și umezeală, cât și la căldura mare. Mortalitatea până la 3 luni este de cca 20 %. Păsările adulte sunt greoaie, au temperament accentuat limfatic și nu se deplasează pe distanțe prea mari de la adăpost. Preferă pășuni de calitate foarte bună. Penajul de culoare cenușie este bogat, cu puf abundent și elastic. Din cauza că sunt colorate, penele sunt mai puțin apreciate decât cele produse de rasele cu penaj alb. De la gâștele sacrificate se obțin în medie 500 g de puf și fulgi. Jumulte pe viu, de două ori pe an, produc în medie 200 g de puf și fulgi. Gâștele Toulouse sunt frecvent folosite pentru ameliorarea materialului comun și pentru crearea de rase noi, mai productive și bine adaptate condițiilor locale.

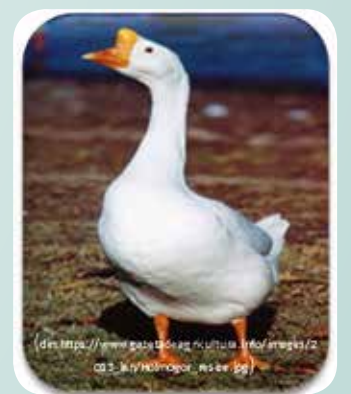
HOLMOGOR

Rasa de gâște grele Holmogor s-a format în regiunile Voronej și Kursk, prin încrucișarea populatelor locale albe, cu rasa chinezească.

Exterior. Este o pasăre masivă, la cap prezentând un carunc caracteristic, împrumutat de la rasa chinezească. Ciocul alungit, gros la bază este de culoare roșie portocalie. Gâtul este gros, iar trunchiul dezvoltat și lung. Picioarele puternice au o culoare roșie portocalie. Culoarea penajului este albă sau cenușie în funcție de varietate.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală este în medie 9-10 kg la masculi și 7-8 kg la femele. Mușchii pectorali sunt foarte bine dezvoltați și inserați pe carena sternală de lungime apreciabilă. Bobocii sunt destul de robuști și se dezvoltă ajungând la vârsta de 7 luni să realizeze greutatea corporală caracteristică păsărilor adulte. Carnea produsă este gustoasă și succulentă, produce anual 15-30 ouă, uneori chiar 40-50 ouă, cu greutatea medie de 180-200 g.

Specificul rasei. Sunt cloști și mame bune. Este o rasă valoroasă, bine adaptată condițiilor aspre de climă în care s-a format; în climate mai aspre dau producții pe care rasele Toulouse și Emden nu le pot atinge. Bobocii sunt robuști, nepretențioși, cu un ritm rapid de creștere care la vârsta de 7 luni realizează greutatea corporală de adult.

AMERICANĂ (BUFF)

Este una dintre cele mai apreciate rase de gâște din continentul american. Cuvântul „buff” are semnificația varietății de culoare a acestei rase, în sensul că diferă mult de cenușiul comun sau brun, cenușiu al majorității raselor de gâște.

Exterior. Culoarea gâștei americane este roșcată-gălbuie deschis. Ciocul este de culoare portocalie, cu ținta de culoarea cornului. Ochii au culoarea căprui închis. Picioarele sunt puternice, cu aplomb larg, de culoare roșie-portocalie.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporala la masculi este în medie de 8,5-9 kg, la femele 7,5 kg. Producția anuală de ouă este în medie de cca 30 bucăți. Este o gâsca robustă, rezistentă, fiind mai puțin pretențioasă la hrană și îngrijire, decât gâștele Emden și Toulouse.

Specificul rasei. Atât adulții, cât și tineretul crește bine pe pășuni. În condiții de creștere intensivă produșii obținuți pot fi valorificați ca boboci broileri și chiar pentru producția de ficat.

EMDEN

S-a format în Germania, în regiunea de pe țărmul Mării Nordului. Ele sunt cunoscute încă din antichitate când romanii își procurau din aceste regiuni gâște și pene de gâscă. Forma actuală s-a obținut prin infuzie de sânge de Toulouse, iar numele pe care îl poartă i s-a dat după orașul Emden abia în jurul anului 1838.

Exterior. Capul este mare, cu fruntea puțin plată; ciocul este de mărime mijlocie, fiind drept și larg la bază, de culoare portocalie; ținta este de culoare roșie. La gânsac, gâtul are o lungime considerabilă; totodată, el este ușor curbat în forma literei „S”. La gâscă gâtul este scurt. Trunchiul se caracterizează prin lărgime și masivitate, având un fanon abdominal dublu, care atârna în jos. Pieptul este larg și plin, puțin ridicat. Spinarea este foarte largă și puțin arcuită, acoperită de aripi. Coada este scurtă și ridicată puțin deasupra orizontalei. Aripile sunt mari, lungi și purtate sus. Culoarea penajului este albă curată, fără pete de altă culoare.

Caracteristici morfo-productive. Gâștele Emden sunt păsări grele, care crescute în condiții corespunzătoare cerințelor ajung la greutatea medii de 7-10 kg femelele și 9-12 kg masculii. Scheletul este fin și randamentul la tăiere destul de mare. Carnea este gustoasă. Gâștele Emden au predispoziție destul de accentuată spre îngrășare și îngrășate, pot ajunge până la 14-15 kg. Cu toată masivitatea lor, se deplasează ușor și pășunează foarte bine.

Producția de ouă este destul de mare, de la o gâscă obținându-se anual în medie 25-40 ouă, fiecare de câte 160-200 g. Ouatul începe de regulă prin februarie sau martie. Producția de pene este tot atât de mare ca la rasa Toulouse fiind însă mai apreciată din cauza culorii albe.

Specificul rasei. Gâștele Emden nu sunt în general cloști și mame bune. Bobocii au puful de culoare cenușie și se cresc relativ dificil, deoarece sunt sensibili la intemperii și pretențioși față de calitatea pășunii și condițiile de adăpostire. În condiții corespunzătoare de viață, au însă o creștere rapidă, ajungând la vârsta de 8-10 săptămâni la o greutate de 4-5 kg. Greutățile corporale indicate nu pot fi însă atinse decât în zone cu clima mai umedă, pe pășuni bogate și cu suplimente suficiente de hrană concentrate. Creșterea gâștelor Emden în regiunile cu clima mai aspră nu este economică, deoarece rasa a pierdut mult din rezistența ei naturală prin încrucișări cu rasa Toulouse. Din această cauză, în condițiile țării noastre, gâștele Emden oricât ar fi îngrășate, nu ajung la greutatea mai mari de 7 kg.

ITALIANĂ (ALBĂ)

A devenit cunoscută nu așa cu mult timp în urmă. Rasa a fost crescută în Italia la începutul secolului trecut. La început, păsările au fost crescute numai pe locul strămoșilor lor. Cu toate acestea, rasa a devenit în curând atât de populară încât s-a răspândit în regiunile învecinate. Rasa a fost crescută în toate colțurile pământului, deoarece este considerată deosebit de valoroasă.

Exterior. Au un gât mic, dar destul de gros, ochi de mijloc, un trunchi mic. La fel ca alte găște, păsările din această rasă au o culoare portocalie strălucitoare a picioarelor, foarte puternice, dar scurte. Aripile sunt foarte dezvoltate, iar coada este ușor înălțată. În același timp, păsările arată foarte grațios. Când o găscă albă navighează, o face foarte mândru, ca o lebădă.

Caracteristici morfo-productive. Se caracterizează prin culoare albă a penajului și o mărime mijlocie, masculii cântărind 8 kg, iar femelele 7 kg, au pieptul adânc și larg. Produce anual în medie 30 de ouă, cu o greutate de 165 g. Se remarcă printr-o bună precocitate a bobocilor, care în creșterea intensivă, la vârsta de 8 săptămâni ajung la greutatea de 4-4,5 kg, cu un consum specific de nutrețuri combinate granulate de 2,5-2,8 kg. De asemenea, prezintă aptitudini deosebite pentru îngrășare și pentru producția de ficat, ce atinge în medie o greutate de 700 g. Se pot obține 200 g de puf și 100 g de fulgi.

Specificul rasei. Păsările din această rasă se disting printr-un instinct deosebit de dezvoltat pentru incubaj. Deși au fost crescute în condiții de climă caldă, tolerează bine și un climat mai sever. Cu reproducerea lor, nu există probleme. Carnea și ficatul sunt delicioase.

Păsările pot fi crescute și fără un iaz, deși prezența lui simplifică foarte mult îngrijirea. Este necesar să existe un paddock spațios și, cu orice ocazie, păsările să poată merge pe gazon. Este interesant faptul că, întreținând în același timp diferite specii de păsări într-o singură fermă, găștele italiene se mențin întotdeauna separat, preferând societatea reprezentanților rasei. Masculii pot manifesta ocazional agresiuni, mai ales acest lucru se poate observa în sezonul de împerechere.

LANDAISE

În cadrul raselor semigrele se regăsește Rasa Landaise, cu originea din sudul Franței. Este o găscă de talie înaltă, zveltă și agilă în mișcare.

Exterior. Culoarea penajului este gri, se aseamănă cu rasa Toulouse. Capul este oval, alungit, potrivit ca mărime. Gâtul, de mărime medie, este drept și purtat vertical. Trunchiul aproape dreptunghiular, purtat oblic. Spinarea este lungă, pieptul proeminent și rotunjit, abdomenul larg și voluminos. Aripile sunt lungi și purtate sus. Picioarele au o mărime mijlocie, cu fluiere de culoare roșie-portocalie.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea adulților este de 7-8 kg la masculi și 6-7 kg la femele. Producția de ouă: 25 buc., în primul an și 34-40 buc. în anii II și III de ouat. Greutatea oului de 170-180 grame. Culoarea cojii, albă.

Specificul rasei. Este o rasă apreciată în mod deosebit pentru aptitudinea de formare a ficatului gras, caracter pe care-l transmite bine în descendență. În urma îndopării cu 30-35 kg de porumb pot realiza un ficat cu greutate de 700-800 grame, superior calitativ. Greutatea bobocilor la 8 săptămâni este de 4-4,5 kg. Indicii de incubaj sunt potriviți, realizându-se un procent de ecloziune de 55-60 %, la un procent de fecunditate de 65-70 %.

KUBAN

Gâștile au originea din Kuban, Federația Rusă, strămoșii lor fiind gâștele chinezești, gorky și gri sălbatic. Rasa s-a format în anii 60 ai secolului XX.

Imediat după apariția lor, gâștele s-au răspândit repede în spațiul post-sovietic. Acum sunt deosebit de populare în Caucazul de Nord, în Ucraina și Moldova.

Exterior. Gâștele de această rasă au un exterior neobișnuit, datorită căruia această rasă este greu de confundat cu oricare alta. O caracteristică a acestor gâște este prezența caruncului caracteristic deasupra ciocului și o dungă neagră de la spatele capului până la spate. Coada este scurtă, mică, răsucită. Pieptul volumetric, iese ușor înaintea. Stomacul – mic, jos; aripile – mici față de corp, apăsate strânse pe corp. Capul este mare, ochi mari, negri. Ciocul – negru cu capătul contondent, puternic. Gâtul este subțire, lung, are o curbă ușoară. Fluierul – galben, masiv. Penajul dens, nu voluminos.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală variază de la 4 la 5 kg la femele, la masculi – de la 5 la 6 kg. Rasa se direcționează pe producția mare de ouă 75-90 buc. pe an cu masa de 130-160 g. De menționat, cu cât pasărea are o greutate mai mică, cu atât este mai mare producția de ouă. Învelișul oului este de o culoare crem deschis. Ouatul durează aproximativ 7 luni. Maturitatea sexuală se atinge la 240-250 zile de viață și sunt pregătite pentru împerechere. Aici este de remarcat faptul că, acest proces este posibil numai pentru gâștele din această rasă. De aceea, dacă se cresc câteva rase, atunci gâștele Kuban trebuie separate.

Specificul rasei. Aceste gâște duc o viață de turmă. Sunt prietenoase și sociabile. Aceste păsări sunt destul de curioase și active, nu stau niciodată nemișcate. Au un instinct de incubație dezvoltat și sunt capabile să crească 90 % de boboci din ouăle depuse. Chiar și femelele de 2-3 ani și mai mult tind să depună ouă și să crească urmași. Această rasă de gâște are multe avantaje: producție mare de ouă, precum și un procent mare de fecunditate – 80-90 %; nepretenție (mai ales vara); ouă delicioase și carne excelentă (moderat grasă, dar satisfăcătoare); rezistență la îngheț. Singurul dezavantaj poate fi o greutate relativ mică, (totuși pasărea a fost crescută pentru ouă și nu ca rasă de carne). Culoarea gri specifică a penajului afectează culoarea cărnii.

CHINEZĂ

Este o rasă de găște dintre cele mai vechi. Provine de la găștele chineze. Sunt păsări de apă. Au fost domesticite în Manchuria, nordul Chinei și Siberia. În secolul al XVIII-lea, au fost aduse din China pe teritoriul Rusiei. De atunci, au câștigat popularitate în rândul fermierilor de păsări de curte. Gâsca chineză se remarcă prin caracteristici distinctive în aparență.

Exterior. Are două varietăți: albă și cenușie-brună. Capul alungit și lat; cioc – mediu, la bază are o creștere mare sub formă de carunc. La varietatea albă, el este colorat portocaliu, la cea cenușie este neagră. Gâtul este lung, puternic arcuit și subțire, similar cu o lebădă; ochi de culoare închisă; aripi – lungi, în poziția coborâtă, se potrivesc bine corpului; coapse – medii, puternice, așezate larg. Fluietul portocaliu cu roșu; coada – ridicată, acoperită cu penaj dens. Femelele se deosebesc de masculi prin dimensiuni mai mici și caruncul mai mic la baza ciocului. Trunchiul este alungit, cu umeri largi; lipsește fanonul abdominal. Spinarea este convexă și înclinată oblic spre partea posterioară, iar pieptul este rotunjit și purtat sus.

Varietatea albă are un penaj alb pur. În cenușie, cea mai mare parte a corpului este acoperită cu pene maro și gri, uneori cu includerea albului. Aripile și picioarele au culoarea laptelui, sternul – alb și maro. De la începutul ciocului, o fâșie întunecată este așezată prin cap și gât până la corp.

Caracteristici morfo-productive. Găștele ating o greutate de 5-5,5 kg. Carnea este de înaltă calitate. Au o precocitate timpurie – la vârsta de 2-2,5 luni ating o greutate de 3-3,5 kg. Găștile chinezești încep să depună ouă la vârsta de 9 luni. Durata producției de ouă este de 180 de zile. O gâscă este capabilă să depună 80-90 de ouă pe an, ceea ce este considerat un indicator ridicat pentru găște. Masa unui ou este de 140-160 g.

Specificul rasei. Acestea sunt păsări destul de mobile, energice, care prezintă adesea agresivitate. Pot face față la orice condiții de viață, dar pentru a atinge cel mai ridicat nivel de productivitate, trebuie să li se creeze anumite condiții, un loc pentru plimbare și înot.

Important! Întrucât găștele chineze sunt adaptate pentru pășunat, este recomandat să fie plimbate pe pășune înainte de îngheț, în acest fel se vor îngrășa și vor rezista mai bine iarna. Totodată cu pășunatul, se face o economie semnificativă în furaje.

PEKIN

Această rasă derivă din păsările aduse în Statele Unite din China în secolul al XIX-lea și este acum crescută în multe părți ale lumii. Sunt crescute în special, pentru carne și pene. Sunt deosebit de rentabile. În decursul timpului rasa albă și rasa Pekin americană s-au amestecat atât de mult că nu există aproape nici o deosebire între ele.

Exterior. Capul este aproape rotund, ciocul lat de culoare portocalie; trunchiul are format dreptunghiular și direcție oblică caracteristică; pieptul este rotunjit, purtat sus; abdomenul dezvoltat și adânc; penajul este complet alb.

Caracteristici morfo-productive. Masculii au greutatea corporală de 3,5 kg, iar femelele de 3 kg; prin îngrășare pot ajunge la 4-5 kg; ritmul de creștere al bobocilor este foarte intens; producția de ouă este de 90-120 buc. anual; greutatea oului 70-90 grame; ouăle au coaja de culoare albă, uneori pigmentată în verzu. Ouatul se declanșează la vârsta de 8-9 luni, cu un sezon de ouat care debutează la finele lunii ianuarie și poate continua, dacă rața are condițiile necesare, până în iulie-august.

Specificul rasei. Rațele din rasa Pekin sunt oportune pentru mulți crescători datorită rusticității lor, rezistenței la condițiile de mediu. Au un randament bun la producția de carne și bobocii cresc relativ repede, deși procentul de ecloziune este mai scăzut decât la alte rase de rațe. Nu cad cloști.

Din încrucișarea rațelor Pekin cu rasa Leșească se obține hibridul steril denumit Mulard cu indici foarte apreciați pentru producția de carne cu calități deosebit de apreciate de consumatori, cât și pentru producerea de ficat gras.

ROUEN

Rasa de rațe Rouen este originară din orașul francez cu același nume, formată din rasele locale existente. Penajul rațelor Rouen este asemănător cu cel al rațelor sălbatice existând o varietate deschisă – creată în Franța și o varietate închisă, creată în Anglia. Ambele varietăți de rațe Rouen prezintă calități similare pentru producție și la comportament.

Exterior. Capul este suplu, cu fruntea puțin înaltă. Ciocul este lung, lat și de culoare verde cu ținta neagră. Au gâturi de lungime medie și purtate ușor curbat. Trunchiul, de formă dreptunghiulară, este larg și profund, cu spinarea ușor curbată. La masculi, capul este verde, cu luciu metalic, la jumătatea lungimii are inel alb. Sub acest inel, gâtul și capul pieptului este maron. Partea anterioară a spinării este maron închis, iar cea posterioară are culoare neagră, cu un luciu verde metalic. Aripile sunt de culoare maron-închis cu oglindă albastră metalizată, încadrată lateral de câte o dungă neagră și una albă. Pieptul și abdomenul sunt gri. Femelele sunt de culoare maron uniformă, dată de penele maron-dublu marginat, cu maro maron-deschis. Capul și gâtul sunt maron mai deschis. Oglinda aripii este la fel ca la rățoi.

Caracteristici morfo-productive. Rasa este clasificată ca o rasă de rațe cu destinație generală și grea. În America de Nord sunt crescute două tipuri distincte: comun, sau crescut în producție, care cântărește 2,7-3,6 kg, și tipul standard, mult mai mare, cu greutatea corporală de 4,1-5,4 kg. Rațele Rouen au o producție anuală de ouă între 85 și 95 buc. cu o greutate medie a oului de 70-85 g, de culoare verzuie, cu diferite nuanțe.

Specificul rasei. Sunt rațe docile, frumoase, cu greutate mare, apreciate pentru producția de carne. Nu sunt printre cele mai bune rase ouătoare. Bobocii au un ritm de creștere ridicat putând realiza la vârsta de 60 de zile greutatea de 2-2,5 kg. Se consideră o pasăre excelentă de apă pentru iazul de fermă. De asemenea, este foarte bună ca rață de grădină. Sunt buni culegători de alimente și la controlul insectelor.

LEȘEASCĂ

Rațele Leșești vin de pe teritoriul Americii de Sud, din Paraguai, Bolivia, Peru, fiind rezultatul domesticirii rațelor sălbatice *Carninia muscata*. Aceste rațe mai sunt cunoscute și sub denumirea de rațe mute deoarece sunetul pe care acestea îl produc este departe de măcăitul obișnuit al celorlalte rațe.

Exterior. Penajul rațelor Leșești este foarte diferit mergând pe culori de la negru, alb, albastru, maro sau gri. În jurul ochilor și pe frunte prezintă o zonă golașă, acoperită cu excrescențe de culoare roșie aprinsă, care formează „masca”. Dimorfismul sexual este deosebit de bine pronunțat.

Caracteristici morfo-productive. Rațele au greutatea corporală de 2-3 kg, în timp ce rășoiile au o greutate dublă, respectiv 5-6 kg, motiv pentru care această rață este apreciată în categoria rațelor grele. Hibrizii *mularzi* (infecunzi, dintre rasele Pekin și Leșească) au o greutate mai mare decât a raselor din care provin – fenomen de heterozis, au o viteză de creștere bună, spor în greutate și produc un ficat de 750-800 de grame.

Specificul rasei. În cazul rațelor mute, acestea clocesc foarte bine și și cresc bine bobocii, durata de incubație fiind de 33-35 zile, cu 6-7 mai mult decât la celelalte rase. Au un grad mare de rusticitate și nu necesită prezența suprafețelor de apă, putând foarte bine să fie crescute și pe teren uscat. Iubesc verdețurile, cereale (porumb, grâu, orz etc.) și viermii. Dacă au acces la iarbă și la răme, este suficient să le mai pui o hrănitore cu semințe simple din care să ciugulească din când în când. Rațele preferă să stea pe marginea iazurilor și bălților. Sunt ideal de crescut în câmp deschis, deoarece sunt prea grele ca să zboare. Se înmulțește foarte ușor și are cea mai mare rată de supraviețuire.

KHAKI-CAMPBELL

Este o rasă britanică, s-a creat la Uley, în Gloucestershire, Anglia, la începutul secolului XX. Numele de “khaki” se datorează culorii uniformei soldaților armatei engleze din acele vremuri, iar Campbell – Doamnei Adele Campbell care a început creșterea păsărilor de curte în jurul anului 1887.

Exterior. Există varietăți de culoare pentru rațe Campbell: khaki și bălțată. La varietatea khaki, culoarea penajului variază în funcție de sex. La rășoi, culoarea de bază este khaki uniform. Capul este maron, cu un luciu verde metallic, făcând trecerea spre culoarea de bază a gâtului care este maron-khaki. Pieptul și restul trunchiului sunt de culoare maron-deschis. Aripile sunt khaki, iar trecerile cozii maron-închis. La rață, culoarea de bază este khaki, brun-deschis, cu penajul de pe cap ceva mai deschis; pe corp este admis și desenul marginat.

Capul bine rotunjit, ciocul moderat de lung. Ochii sunt de culoare maron. Gâtul, moderat de lung și plăcut arcuit. Trunchiul este alungit, bine rotunjit. Pieptul, purtat sus și ușor înainte. Abdomenul este frumos dezvoltat, fără să atârne. Coda este scurtă, puțin ridicată. Picioarele sunt de lungime medie.

Caracteristici morfo-productive. Greutatea corporală medie – 3 kg la masculi, rațe – 2,5 kg. Au o producție bună de ouă – 250 de buc. pe an, greutatea oului – 65 g. Au o intensitate de creștere bună. La două luni ajung la 2 kg. Se caracterizează cu un randament bun la sacrificare. Se cresc pentru producția de carne.

Specificul rasei. Nu sunt prea bune mame, instinctul de clocire slab dezvoltat. Fecunditatea și capacitatea de ecloziune a ouălor sunt destul de mari. Rațele sunt foarte mobile și se alimentează perfect pe luciul de apă. Zboară bine, au o carne slabă, delicată și gustoasă. Se adaptează cu ușurință la întreținerea în sistemul intensiv.

SURĂ UCRAINEANĂ

Această rață își datorează cu originea sa specialiștilor Institutului de Cercetare a Păsărilor de curte din Ucraina. De mai mulți ani, s-au selectat doar cei mai buni reprezentanți ai rațelor domestice și sălbatice. Prin încrucișarea acestor rase a apărut o rață ucraineană cenușie.

Exterior. Sunt bune înotătoare, au un corp bine dezvoltat, puternic și muscular, cu picioare larg distanțate, puternice, scurte. Au un penaj dens de culoare cenușie sau maron. Pe un corp ușor ridicat se află un cap mic alungit. La masculi, este aproape negru, cu o nuanță verzuie; există un guler alb pe gât. Rața se remarcă prin prezența a două dungi negre pe cap.

Caracteristici morfo-productive. Este o rasă de carne. Se caracterizează printr-o viabilitate sporită. Greutatea corporală la vârsta de 2 luni la masculi este de 3,3-3,7 kg, la femele 2,8-3,2 kg. Producția de ouă este de 110-130 buc., cu greutatea oului de 80-90 g. Procentul de fecunditate a ouălor este sporit. Se îngrasă bine atât pe furaje compuse, cât și pe linte, iarbă, consumând diverse deșeuri alimentare. Deși rasa este de carne, au o bună producție de ouă: se ouă toată primăvara, începând din februarie; productivitatea pe an este de 110-120 de bucăți. Greutatea ouălor – 70-80 g. În condiții bune de îngrijire și întreținere în încăperi iluminate și încălzite, producția de ouă poate ajunge la 250 de ouă pe an, iar greutatea ouălor crește la 90 g.

Specificul rasei. Popularitatea acestor păsări se datorează numeroaselor lor avantaje: maturare timpurie și intensitate bună de creștere; carne gustoasă și producție bună de ouă; viabilitatea este de 96-98 %; prezența penajului dens; rezistență la temperaturi scăzute; imunitate bună; nepretențioși la mâncare. Dezavantaje: au frică de curenții de aer; intoleranță la suprapopulare.

INDIANĂ ALERGĂTOARE

Alergătorii indieni sunt o rasă de *Anas platyrhynchos domesticus* din Asia de Sud-Est. Ei stau în picioare ca niște pinguini și, toată viața, aleargă. Femelele depun de obicei aproximativ 300 până la 350 de ouă pe an sau mai mult, în funcție de faptul că provin din tulpini de expoziție sau de utilitate. Creșterea acestor rațe a început în secolul XX. La început această rasă era foarte rară și putea fi văzută în grădini zoologice. Această rasă de rață este singura rasă de ouă.

Exterior. Varietăți de culoare: sălbatică, bălțată, neagră, albă, maron și de culoarea păstrăvului. Corpul este drept. Culoarea penelor este diferită, multicoloră, poate fi albă sau maro, neagră și albastră. Capul este îngust, cu fața lungă și suplă. Ciocul urmează linia frunții, fiind lung, conic. Ochii foarte sus amplasați, sub calota craniană. Trunchiul este lung și suplu, fusiform. Pieptul foarte sus purtat este puțin dezvoltat. Picioarele, prinse mult posterior, au gambele foarte lungi cu fluier diferit colorate, în funcție de rasă. Datorită gâturilor foarte lungi și picioarelor, acestea se mișcă rapid.

Caracteristici morfo-productive. Femela cântărește 1,7-2,0 kg, iar masculul 2,0-2,3 kg. Producția de ouă anuală a unei rațe este de aproximativ 170-200 de ouă, rațele record-record sunt capabile să depună 350 de ouă pe an. Greutatea medie a oului – 65 g; culoarea, de la albă la crem-albăstruie și gustul acestora sunt o reminiscență a ouălor de pui. Deși masa păsării nu este foarte mare, carnea ei are un gust foarte fraged și suculent.

Specificul rasei. Păsările se cresc pentru ouă și hobby. Păsările sunt foarte mobile și le place să fie în aer liber. Alergătorii indieni sunt rațe foarte curate. Sunt adaptate condițiilor meteo diferite. Instinct de clocire dezvoltat. Fecunditatea și capacitatea de ecloziune a ouălor sunt bune. Dezavantajul acestei rase este faptul că, nu pot fi limitate în suprafețe de apă, deoarece acest lucru poate reduce productivitatea. Păsările atrag atenția la expoziții.

OGLINDĂ

Rața oglindă *Anas platyrhynchos* L. sau rața sălbatică este strămoșul rațelor domestice, nu este foarte frecventă în rândul fermierilor. Este o pasăre migratoare, răspândită în Europa, Nordul Africii și America de Nord. Trăiește aproape numai în apă, înotând cu ușurință. Cuibul și-l face în stufăriș în locuri ascunse și, foarte rar în copaci. Se hrănește cu flora de pe luciul apei, dar și cu pește și alte vietăți acvatice. Sunt păsări monogame, dar în fiecare primăvară formează perechi sau familii noi.

Exterior. Oglinda alară sau oglinda aripii *Speculum* este o pată caracteristică de culoare vie cu reflexe metalice irizate pe partea superioară a aripii, mai ales la rațele de suprafață *Anatinae*, formată de remigele secundare, care are o culoare diferită de restul penajului și este identică sau aproape identică la cele două sexe. Culoarea acestei oglinzi (adesea mărginită cu dungi întunecate sau luminoase) variază de la o specie la alta și folosește la determinarea speciilor. Ea joacă un rol în comunicațiile între păsările din aceeași specie sau din specii diferite. Rața mare *Anas platyrhynchos* are o oglinda mare, vânt-violetă lucioasă, mărginită sus și jos de o dungă neagră, iar lângă aceasta se află una albă de-a curmezișul, iar la femelă este mai puțin vie, sur-verzuie.

